

دانشگاه صنعتی اصفهان
دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

عنوان: تکلیف تئوری دوم درس کامپایلر

نام و نام خانوادگی: علیرضا ابره فروش

شماره دانشجویی: ۹۸۱۶۶۰۳

نیم سال تحصیلی: بهار ۱۴۰۲/۱۴۰۱

مدرس: دکتر حسین فلسفین

۱

a ۱.۱

طبق الگوریتم زیر عمل می‌کنیم.

Algorithm 4.21: Left factoring a grammar.**INPUT:** Grammar G .**OUTPUT:** An equivalent left-factored grammar.**METHOD:** For each nonterminal A , find the longest prefix α common to two or more of its alternatives. If $\alpha \neq \epsilon$ — i.e., there is a nontrivial common prefix — replace all of the A -productions $A \rightarrow \alpha\beta_1 \mid \alpha\beta_2 \mid \cdots \mid \alpha\beta_n \mid \gamma$, where γ represents all alternatives that do not begin with α , by

$$\begin{aligned} A &\rightarrow \alpha A' \mid \gamma \\ A' &\rightarrow \beta_1 \mid \beta_2 \mid \cdots \mid \beta_n \end{aligned}$$

Here A' is a new nonterminal. Repeatedly apply this transformation until no two alternatives for a nonterminal have a common prefix. $\square$

شکل ۱

$$\begin{aligned} S &\rightarrow SS' \\ S' &\rightarrow +S \mid +P \\ P &\rightarrow PP' \\ P' &\rightarrow *P \mid *I \\ I &\rightarrow -I \mid (S) \mid D \\ D &\rightarrow 0 \mid 1N \\ N &\rightarrow NN' \mid 0 \mid 1 \mid \epsilon \\ N' &\rightarrow N \end{aligned}$$

b ۲.۱

طبق الگوریتم زیر عمل می‌کنیم.

Immediate left recursion can be eliminated by the following technique, which works for any number of A -productions. First, group the productions as

$$A \rightarrow A\alpha_1 | A\alpha_2 | \dots | A\alpha_m | \beta_1 | \beta_2 | \dots | \beta_n$$

where no β_i begins with an A . Then, replace the A -productions by

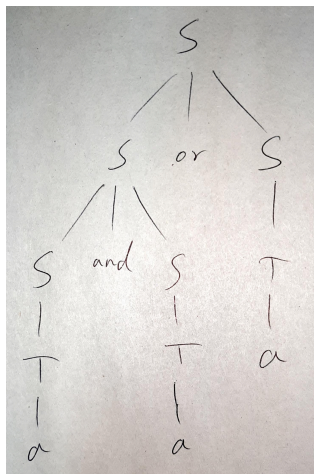
$$\begin{aligned} A &\rightarrow \beta_1 A' | \beta_2 A' | \dots | \beta_n A' \\ A' &\rightarrow \alpha_1 A' | \alpha_2 A' | \dots | \alpha_m A' | \epsilon \end{aligned}$$

The nonterminal A generates the same strings as before but is no longer left recursive.

$$\begin{aligned} S &\rightarrow US' \\ S' &\rightarrow aSS' | \epsilon \\ U &\rightarrow TU' \\ U' &\rightarrow uUU' | \epsilon \\ T &\rightarrow tT' | fT' | (S)T' \\ T' &\rightarrow |nT' | \epsilon \end{aligned}$$

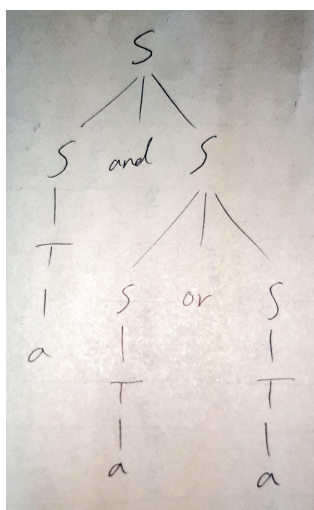
بسته به اینکه ابتدا کدام production نظیر S را پارس کنیم درخت پارس می‌تواند متفاوت باشد. پس دو درخت پارس زیر برای تجزیه این رشته موجود است.

۱.۲

شکل ۳

۲.۲

شکل ۴

۳

۱.۳ a

تصویر زیر بیان شرط لازم و کافی برای LL(1) بودن یک گرامر را شرح می‌دهد.

شرط لازم و کافی برای LL(1) بودن یک گرامر

A grammar G is LL(1) **if and only if** whenever $A \rightarrow \alpha | \beta$ are two distinct productions of G , the following conditions hold:

1. For no terminal a do both α and β derive strings beginning with a .
2. At most one of α and β can derive the empty string.
3. If $\beta \Rightarrow^* \varepsilon$, then α does not derive any string beginning with a terminal in $\text{FOLLOW}(A)$. Likewise, if $\alpha \Rightarrow^* \varepsilon$, then β does not derive any string beginning with a terminal in $\text{FOLLOW}(A)$.

The first two conditions are equivalent to the statement that $\text{FIRST}(\alpha)$ and $\text{FIRST}(\beta)$ are disjoint sets. The third condition is equivalent to stating that if ε is in $\text{FIRST}(\beta)$, then $\text{FIRST}(\alpha)$ and $\text{FOLLOW}(A)$ are disjoint sets, and likewise if ε is in $\text{FIRST}(\alpha)$.

شکل ۵

با توجه به این قضیه، داریم:

$$\begin{aligned} \text{FIRST}(Z) &= \{b, \varepsilon\} \\ \text{FIRST}(Y) &= \{b, c\} \\ \text{FIRST}(bX) &= \{b\} \\ \Rightarrow \text{FIRST}(bX) \cap \text{FIRST}(Y) &\neq \emptyset \\ , \\ \text{FIRST}(bZ) &= \{b\} \\ \text{FOLLOW}(Z) &= \{c\} \\ \Rightarrow \text{FIRST}(bZ) \cap \text{FOLLOW}(Z) &= \emptyset \end{aligned}$$

از آنجایی که $\text{FIRST}(bX) \cap \text{FIRST}(Y) \neq \emptyset$ پس گرامر LL(1) نیست.

۲.۳ b

با حذف production $X \rightarrow bX$ گرامر LL(1) می‌شود. چون بین دو شرط بالا اولی که با حذف bX ارضا می‌شود و دومی هم برقرار است.

۴

a ۱.۴

	FIRST	FOLLOW
S	$\{print, \mathbf{ID}, \varepsilon\}$	$\{ \$ \}$
ComponentList	$\{print, \mathbf{ID}, \varepsilon\}$	$\{ \$ \}$
Component	$\{print, \mathbf{ID}\}$	$\{ ; \}$
Expression	$\{ (, \mathbf{ID}, \mathbf{NUM} \}$	$\{), ; \}$
Operator	$\{ \mathbf{ID}, \mathbf{NUM} \}$	$\{ +, -, *,), ; \}$
NextStage	$\{ +, -, *, \varepsilon \}$	$\{), ; \}$
Operation	$\{ +, -, * \}$	$\{), ; \}$

b ۲.۴

	:	print	(	)	ID	=	NUM	+	-	*	\$
S		$S \rightarrow \text{ComponentList}$			$S \rightarrow \text{ComponentList}$						$S \rightarrow \text{ComponentList}$
ComponentList		$\text{ComponentList} \rightarrow \text{ComponentList}, \text{ComponentList}$			$\text{ComponentList} \rightarrow \text{ComponentList}, \text{ComponentList}$						$\text{ComponentList} \rightarrow \varepsilon$
Component		$\text{Component} \rightarrow \text{print}(\text{Expression})$			$\text{Component} \rightarrow \mathbf{ID} = \text{Expression}$						
Expression			$\text{Expression} \rightarrow (\text{Expression})$		$\text{Expression} \rightarrow \text{OperandNextStage}$		$\text{Expression} \rightarrow \text{OperandNextStage}$				
Operand					$\text{Operand} \rightarrow \mathbf{ID}$		$\text{Operand} \rightarrow \mathbf{NUM}$				
NextStage	$\text{NextStage} \rightarrow \varepsilon$			$\text{NextStage} \rightarrow \varepsilon$				$\text{NextStage} \rightarrow \text{Operation}$	$\text{NextStage} \rightarrow \text{Operation}$	$\text{NextStage} \rightarrow \text{Operation}$	
Operation								$\text{Operation} \rightarrow + \text{Expression}$	$\text{Operation} \rightarrow - \text{Expression}$	$\text{Operation} \rightarrow * \text{Expression}$	

c ۳.۴

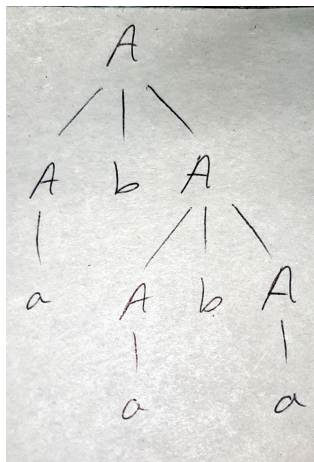
Matched	Stack	Input	Action
	\$	ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	
	ComponentList \$	ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output \$ $\rightarrow$ ComponentList
	Component ; ComponentList \$	ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output ComponentList $\rightarrow$ Component ; ComponentList
	ID = Expression ; ComponentList \$	ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output Component $\rightarrow$ ID = Expression
ID	= Expression ; ComponentList \$	= NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	match ID
ID =	Expression ; ComponentList \$	NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	match =
ID =	Operand NextStage ; ComponentList \$	NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output Expression $\rightarrow$ Operand NextStage
ID =	NUM NextStage ; ComponentList \$	NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output Operand $\rightarrow$ NUM
ID = NUM	NextStage ; ComponentList \$	+ (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	match NUM
ID = NUM	Operation ; ComponentList \$	+ (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output NextStage $\rightarrow$ Operation
ID = NUM	+ Expression ; ComponentList \$	+ (NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output Operation $\rightarrow$ + Expression
ID = NUM +	Expression ; ComponentList \$	(NUM * ID) ; print (ID) ; \$	match +
ID = NUM +	(Expression) ; ComponentList \$	(NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output Expression $\rightarrow$ (Expression)
ID = NUM + (	Expression ; ComponentList \$	NUM * ID) ; print (ID) ; \$	match (
ID = NUM + (	Operand NextStage ; ComponentList \$	NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output Expression $\rightarrow$ Operand NextStage
ID = NUM + (	NUM NextStage ; ComponentList \$	NUM * ID) ; print (ID) ; \$	output Operand $\rightarrow$ NUM
ID = NUM + (NUM	NextStage ; ComponentList \$	* ID) ; print (ID) ; \$	match NUM
ID = NUM + (NUM	Operation ; ComponentList \$	* ID) ; print (ID) ; \$	output NextStage $\rightarrow$ Operation
ID = NUM + (NUM	* Expression ; ComponentList \$	* ID) ; print (ID) ; \$	output Operation $\rightarrow$ * Expression
ID = NUM + (NUM *	Expression ; ComponentList \$	ID) ; print (ID) ; \$	match *
ID = NUM + (NUM *	Operand NextStage ; ComponentList \$	ID) ; print (ID) ; \$	output Expression $\rightarrow$ Operand NextStage
ID = NUM + (NUM *	ID NextStage ; ComponentList \$	ID) ; print (ID) ; \$	output Operand $\rightarrow$ ID
ID = NUM + (NUM * ID	NextStage ; ComponentList \$	) ; print (ID) ; \$	match ID
ID = NUM + (NUM * ID	) ; ComponentList \$	) ; print (ID) ; \$	output NextStage $\rightarrow \epsilon$
ID = NUM + (NUM * ID)	; ComponentList \$	; print (ID) ; \$	match)
ID = NUM + (NUM * ID) ;	ComponentList \$	print (ID) ; \$	match ;
ID = NUM + (NUM * ID) ;	Component ; ComponentList \$	print (ID) ; \$	output ComponentList $\rightarrow$ Component ; ComponentList
ID = NUM + (NUM * ID) ;	print (Expression) ; ComponentList \$	print (ID) ; \$	output Component $\rightarrow$ print (Expression)
ID = NUM + (NUM * ID) ; print	(Expression) ; ComponentList \$	(ID) ; \$	match print
ID = NUM + (NUM * ID) ; print (	Expression ; ComponentList \$	ID) ; \$	match (
ID = NUM + (NUM * ID) ; print (	Operand NextStage ; ComponentList \$	ID) ; \$	output Expression $\rightarrow$ Operand NextStage
ID = NUM + (NUM * ID) ; print (	ID NextStage ; ComponentList \$	ID) ; \$	output Operand $\rightarrow$ ID
ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID	NextStage ; ComponentList \$	) ; \$	match ID
ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID	) ; ComponentList \$	) ; \$	output NextStage $\rightarrow \epsilon$
ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID)	; ComponentList \$	; \$	match)
ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ;	ComponentList \$	\$	match ;
ID = NUM + (NUM * ID) ; print (ID) ;	\$	\$	output ComponentList $\rightarrow \epsilon$

۵

a ۱.۵

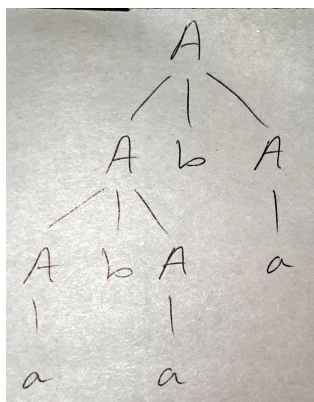
برای اینکه ثابت کنیم این گرامر مبهم است کافیست رشته‌ای بیاوریم که بیش از یک درخت پارس داشته باشد. برای مثال رشته‌ی *ababa* به دو نحو زیر پارس می‌شود:

۱.۱.۵

شکل ۶

۲.۱.۵

شکل ۷

b ۲.۵

$$A \rightarrow aA'$$

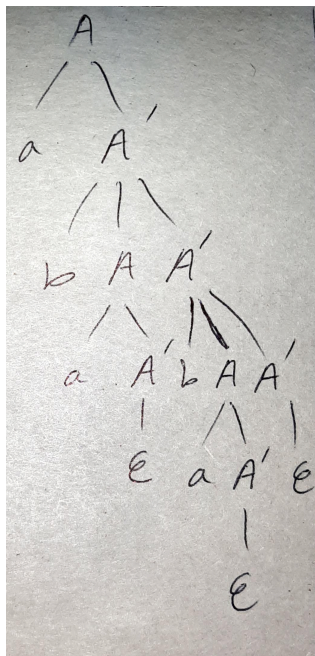
$$A' \rightarrow bAA' | \varepsilon$$

c ۳.۵

مبهم است. برای مثال رشته‌ی *ababa* به دو نحو زیر پارس می‌شود:

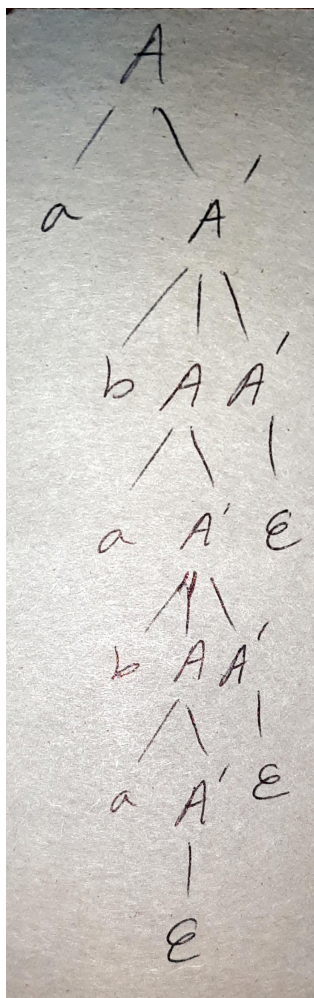

۱.۳.۵

شکل ۸

۲.۳.۵

شکل ۹

c ۴.۵

$$A \rightarrow aA'$$

$$A' \rightarrow BA' | \epsilon$$

$$B \rightarrow b$$

۶

$$E \rightarrow EE + | EE * | id$$

$$E \rightarrow idE'$$

حال left recursion را از این گرامر حذف می‌کنیم.

$$E' \longrightarrow E + E' \mid E * E' \mid \varepsilon$$